

Anna Błasiak

orcid.org/0000-0002-0824-2640
e-mail: anna.blasiak@ignatianum.edu.pl
Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

Irina Rostek

orcid.org/0000-0002-8254-8867
e-mail: irina.rostek@ignatianum.edu.pl
Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

Wprowadzenie

Introduction

Choć od publikacji raportu Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji pod przewodnictwem Jacques'a Delorsa pod tytułem „Edukacja – jest w niej ukryty skarb” (Edukacja..., 1998) mija niebawem 30 lat, przedstawione w niej sformułowania nie tracą na aktualności. Komisja wskazała cztery główne aspekty kształcenia w XXI wieku: uczyć się, aby wiedzieć, działać, żyć wspólnie i być. Działania edukacyjne u schyłku ubiegłego wieku, jak stwierdzili twórcy raportu, koncentrowały się głównie na pierwszym z nich, w mniejszym stopniu na drugim, marginalizowały zaś dwa ostatnie. Dalsza refleksja nad kompetencjami XXI wieku pogłębiła tę obserwację, poprzez nowe zdefiniowanie kluczowych atrybutów współczesnego człowieka: krytycznego myślenia, kreatywności, komunikacji oraz kooperacji (4K) jako kompetencji sprzyjających jego dobrostanowi.

W tym numerze „Edukacji Elementarnej w Teorii i Praktyce” przyglądamy się roli dwóch podstawowych kontekstów rozwojowych dzieci: rodziny i instytucji edukacyjnych w kształtowaniu kompetencji inter- i intrapersonalnych.

Zebrane w tym tomie artykuły skupiają się z jednej strony na roli i właściwościach środowiska rodzinnego dla kształtowania zarówno szeroko rozumianych kompetencji społecznych, jak i specyficznych umiejętności czy procesów takich jak rezyliencja. Refleksja podejmowana przez autorów odnosi się zarówno do prawidłowo funkcjonujących systemów rodzinnych, jak i takich przypadków, w których nie spełniają one swoich podstawowych funkcji. Drugi obszar refleksji związany jest ze środowiskiem

instytucjonalnym, a szczególnie z rolą, jaką odgrywa refleksyjny nauczyciel, w rozwoju dzieci z różnymi potrzebami. Obydwa wątki spotkają się w przestrzeni praktycznych rozwiązań, wskazówek i inspiracji, które wykorzystywać mogą rodzice i nauczyciele, by pomóc dzieciom w stawianiu czoła wyzwaniom XXI wieku.

Zapraszamy do lektury i poszukiwania inspiracji dla skutecznych oddziaływań.

Bibliografia

Edukacja – jest w niej ukryty skarb. Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla XXI wieku pod przewodnictwem Jacques'a Delorsa. (1998).
Stowarzyszenie Oświatowców Polskich – Wydawnictwa UNESCO.